

บทคัดย่อ

เมื่อมีข้อสัญญาอนุญาตศาลในการในสัญญาแต่คู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งกลับนำคดีขึ้นสู่ศาล กฎหมายควรมีช่องทางให้คู่กรณีอีกฝ่ายสามารถบังคับให้ฝ่ายแรกที่ไม่ทำตามข้อตกลงต้องกลับเข้าสู่กระบวนการอนุญาตศาลเพื่อระงับข้อพิพาทเสียก่อน

ประเทศที่มีกฎหมายลายลักษณ์อักษรได้วางหลักดังกล่าวไว้อย่างชัดเจน เช่น ประเทศไทย ประเทศอังกฤษ ประเทศฝรั่งเศส ส่วนในประเทศที่ใช้ระบบกฎหมาย Common Law ที่ไม่มีกฎหมายลายลักษณ์อักษร เช่น สหรัฐอเมริกา หรือ ประเทศสิงคโปร์ คู่สัญญาฝ่ายที่มีได้เป็นผู้นำคดีขึ้นสู่ศาลมีสิทธิจะยื่นคำร้องขอให้ศาลที่มีเขตอำนาจให้ออก Anti-suit Injunction เพื่อระงับการพิจารณาในศาลเพื่อให้ไปทำการอนุญาตศาลเสียก่อน โดยมีเงื่อนไขว่าจะต้องสามารถพิสูจน์ว่ามีสัญญาอนุญาตศาลที่ใช้ได้ระหว่างคู่กรณีและข้อพิพาทเดียวกัน ข้อพิพาทนั้นต้องสามารถระงับได้ด้วยการอนุญาตศาล เงื่อนไขในเชิงภูมิศาสตร์สำหรับสหภาพยุโรป ฯลฯ

ส่วนแนวปฏิบัติของประเทศไทยในเรื่องนี้ ก็ขึ้นอยู่กับความตกลงทั้งทางบริหารหรือทางตุลาการกับประเทศต่างๆ ทั้งนี้โดยต้องรักษาพันธกรณีใน อนุสัญญากรุงนิวยอร์กว่าด้วยการยอมรับและบังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาตศาล ค.ศ. 1958 ข้อ 2 (3) โดยเคร่งครัด

ABSTRACT

In the case where there is arbitration clause or arbitration contract between disputing parties but one of them disregards arbitration and brings the case to the court, there should be certain legal mechanism to put them back on ADR track; i.e. arbitration. This provision empowers the court to stay the proceeding and let the disputing parties resolve their dispute by arbitration first. The jurisdictions with written arbitration law or statute on arbitration are, for instance, Thailand, England, and French.

In the jurisdictions where there is no written arbitration law, e.g. the United States and Singapore, the party which does not initially start court proceeding can file the motion to the jurisdictional court to demand for “Anti-suit Injunction” in order to stay the court proceeding and let the parties put an end to their dispute by arbitration beforehand, provided that the party which file such motion has to prove a) existence and validity of arbitration clause or contract b) identical concerning parties and dispute and c) arbitrability.

For Thailand, state practice depends on international administrative or judicial agreement with specific country, together with the obligation under Article II(3) of the New York Convention on Recognition and Enforcement of Arbitral Awards 1958.